

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

1019-80

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

15.6.2016.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Доцент др Милена Каличанин
2. Редовни професор др Лена Петровић
3. Доцент др Данијела Петковић

2. Одлука Већа департмана за англистику број 10/5-152 од 18. новембра 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Ана Срба Миладиновић
2. Година уписа на мастер академске студије
2014/2015.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије англистике

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Лудило у Шекспировим трагедијама *Отелу* и *Хамлету*

Madness in Shakespeare's Othello and Hamlet

IV ПРЕГЛЕД-МАСТЕР РАДА:

Мастер теза *Лудило у Шекспировим трагедијама Отелу и Хамлету (Madness in Shakespeare's Othello and Hamlet)* који је понудила кандидаткиња Ана Миладиновић (бр. индекса 218) написан је на енглеском језику, има 66 страна закључно са библиографијом. Поред приложених апстрактата тезе на енглеском и српском језику (1-2), рад се састоји из пет поглавља и то: Introduction 3-7, The Historical Treatment of Madness 8-10, The Wounded Eros (Patriarchal Pride versus Divine Love in *Othello*) 11-41, The Emergence of Conscience in *Hamlet* 42-62, Conclusion 63-64. Свака од целина је подељена на неколико поглавља која омогућавају повезивање како теоријског дела рада, тако и појединачних анализа. Последња целина рада посвећена је релевантној библиографији, Bibliography 65-66.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Предмет истраживања мастер рада под називом *Madness in Shakespeare's Othello and Hamlet* обухвата анализу мотива лудила у два Шекспировим трагедијама *Отелу* и *Хамлету*. Након уводног дела рада у коме се кандидаткиња бави приказом критичких теорија на које се ослања у раду, као и историјским прегледом концепта лудила, два кључна поглавља посвећена су анализи Шекспирових трагедија *Отело* и *Хамлет*. Кандидаткиња је имала за циљ да покаже како ликови у наведеним драмама испољавају симптоме менталне неуравнотежености, као и да одговори на питања о узроцима промене свести код протагониста, притом истражујући функцију лудила у овим делима. У уводу рада, кандидаткиња истиче да су две наведене трагедије одабране пре свега због њихове подударности. Наиме, и у *Отелу* и у *Хамлету* дешава се градацијска промена стања свести која доводи до својеврсне мизогиније. Гађење према женском полу се и код једног и код другог лика почиње манифестовати након њиховог схватања, свесног или несвесног, да њихова права природа укључује и многе особине непожељне за мушкарца, патријарха, попут кукавичлука, неодлучности, итд, те да је диспарат између дотадашње представе о сопственој природи и онога што, у одређеним околностима (брак за Отела и смрт оца за Хамлета), тек почиње да им се открива као њихово право Ја, толико велики да тај јаз неминовно оставља последице на свест јунака. То схватање даље доводи до тога да се и Хамлет и Отело осете мање вреднима или чак потпуно безвреднима и омаловаженима у свету који признаје само јуначке подвиге и не прашта оклевање нити емотивну нестабилност приписујући те особине искључиво женама. Ана Миладиновић изводи закључак да мизогинија и одвратност према женској сексуалности настају као логичан след сопствене несигурности јунака које узрокују промењено, патолошко стање свести. Анализа трагедија које чине корпус тезе заснива се на комбинацији критичких увида више различитих психолошко-социолошких студија, с посебним нагласком на теорије Ленга и Хјуза представљене у делима *Подељено Ја (The Divided Self, 1957)* Р. Д. Ленга и *Шекспир и Божиња целовитости људског бића (Shakespeare and The Goddess of Complete Being, 1992)* Теда Хјуза и с уводним освртом на Фукоов рад *Лудило и цивилизација (Madness and Civilisation, 1961)*, у коме се прати еволуција третмана лудила од ренесансе до модерног доба.

Р.Д.Ленг, као представник такозваног антипсихијатријског покрета, у свом делу *Подељено Ја* објашњава лудило, као и процес који доводи до тог стања, покушавајући да га учини разумљивијим и критички напада уврежене тврдње како је лудило органски поремећај.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

1014-80

Датум:

15.6.2016.

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Кандидаткиња анализира јунаке наведених Шекспирових трагедија кроз призму Ленгове теорије који нормалност види као социјално условљени феномен и тврдњи да оно што се у медицинском свету назива лудилом не треба сматрати болешћу у правом смислу те речи већ манифестацијом која зависи од социјалног аспекта у коме појединац живи, његовим актуелним моралним вредностима, односно, односом између човековог правог и лажног Ја – оног Ја које је истинско и оног Ја које намеће средина. У тези кандидаткиња истиче да до поремећаја долази уколико је лажно Ја превише одвојено од правог Ја, и како лажно Ја, под утицајем разних подстицаја из специфичних средина у којима се појединци налазе, постепено заокупља већи део личности, што се ефектно показује на примеру главних јунака две Шекспирове трагедије, бавећи се већ споменутим диспаратом између лажног Ја Отело и Хамлета, односно између тога како се они представљају себи и околини, и њиховог правог Ја који на видело износи једну сасвим другачију, друштвено неприхватљиву личност. У току анализе кандидаткиња изводи закључак да лудило у ова два случаја није интраперсонални органски поремећај, већ је резултат несклада између појединца и очекивања његове околине, дакле, изнад свега је социолошки феномен.

Кроз анализу Хјузовог виђења Шекспировог дела, кандидаткиња се бави Шекспировим поемама *Венера и Адонис* и *Силоване Лукреције* као полазним митовима који чине такозвану Трагичну Једначину, која, по Хјузу, представља основу каснијих Шекспирових дела, претварајући целокупан опус Вилијема Шекспира у једну кохерентну целину. Кандидаткиња напомиње да и у митолошкој интерпретацији Теда Хјуза лудило такође представља својеврсни одговор на моралне конструкте друштвеног окружења. Штавише, кандидаткиња истиче да је стање лудила у Шекспировим драмама које чине корпус изазвано и условљено специфичним социјално-моралним ставовима пуританског патријархалног друштва, те показује универзалност ове теме с обзиром на њену актуелност у модерном друштву, као и на чињеницу да је Шекспир своје драме сместио у различитим географским и временским оквирима. Шекспир као друштвени критичар указује на чињеницу да је онога тренутка када је, говорећи митолошким језиком Теда Хјуза, Адонис одбио Венеру, односно када је препуританска љубав претворена у нечисту пожуду, човечанство неповратно изгубило целовитост и слободу духа, што је довело до потребе стварања Другог, против кога ће фрустрације и насилност бити усмерени, што је узрочник настанка бројних неуроза, социопатских и психопатских стања.

Стога, кандидаткиња у закључку скреће пажњу на Шекспирову ванвременску критику патријархалног друштва које намеће стриктно одређене улоге у зависности од класе, пола, и расе појединца, а такође апострофира нужно отуђење од митског и примордијалног, што за последицу има раскол између појединца и друштва, али и раздор унутар самог појединца.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

У понуђеном раду који се одликује јасним, уједначеним стилем, кандидаткиња Ана Миладиновић са успехом је одговорила на постављене истраживачке циљеве и доследно својим почетним претпоставкама спровела комплексно истраживање. Приступ теоријској литератури пратило је критичко читање секундарне литературе, пажљиво одабрани теоријски текстови, где је кандидаткиња показала способност да издвоји релевантне идеје признатих теоретичара. Посебна вредност рада лежи у инспиративној интерпретацији

оригиналних драмских текстова и логично изведеним закључцима. Кандидаткиња је показала способност за веродостојну примену релевантних теоријских ставова на књижевни корпус којим се бавила у тези.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

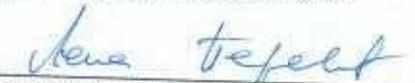
Утисак комисије одређене за вредновање овог мастер рада јесте да је мастер теза **Лудило у Шекспировим трагедијама *Отелу и Хамлету (Madness in Shakespeare's Othello and Hamlet)*** кандидаткиње Ане Миладиновић урађена у потпуности у складу са образложењем наведеним у пријави теме. Рад садржи све елементе научног рада, од постављања теоријског оквира и избора корпуса, до истраживања, извођења закључака и њиховог образлагања. Ова мастер теза представља оригиналан допринос науци пре свега у избору актуелне теме значајне за будућа истраживања у области књижевности и културе, те може послужити као подстицај за друге погледе или полемику у овим областима.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене рада, Комисија предлаже да се мастер рад под називом **Лудило у Шекспировим трагедијама *Отелу и Хамлету (Madness in Shakespeare's Othello and Hamlet)*** прихвати, а кандидаткињи Ани Миладиновић одобри јавна одбрана рада.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Доцент др Милена Каличанин

Редовни професор др Лена Петровић

Доцент др Данијела Петковић